

LITERATURA MEXICANA

Aarón Tubío Caamaño

Ximena Lago Fernández

Lucía Leis García

Cristian García Rebollido

ÍNDICE

- 1 A literatura mexicana
- 2 Autores/as máis relevantes
- 3 Momentos históricos
- 4 Situación actual
- 5 Por que se esquece ao formular os canons?
- 6 Actividade
- 7 Conclusións
- 8 Bibliografía

A LITERATURA MEXICANA

A literatura mexicana reúne obras desde a época prehispánica ata hoxe, comezando coa tradición oral e os códices antigos. Tras a conquista, mesturouse coas influencias europeas, creando un estilo propio que reflicte a cultura, a historia e os problemas de México, en xéneros como poesía, narrativa e teatro.

AUTORES/AS MÁIS RELEVANTES

Sor Juana Inés de la Cruz (1651-1695):

Naceu en San Miguel Nepantla o 12 de novembro de 1648 e faleceu na Cidade de México o 17 de abril de 1695, foi unha relixiosa da Orde de San Xerónimo e unha das figuras máis importantes da literatura barroca novohispana, tamén foi expoñente do Século de Ouro da literatura en castelán. Cultivou a lírica, o auto sacramental e o teatro, así como a prosa.

Fragmento de "Hombres necios que acusáis":

**"Hombres necios que acusáis
a la mujer sin razón,
sin ver que sois la ocasión
de lo mismo que culpáis."**

Juan Rulfo (1917-1986):

Naceu en Xalisco o 16 de maio de 1917 e faleceu na Cidade de México o 7 de xaneiro de 1986 foi un escritor, guionista e fotógrafo mexicano, pertencente á xeración do 52

Fragmento de Pedro Páramo:

**"Vine a Comala porque me dijeron
que acá vivía mi padre, un tal Pedro
Páramo."**

AUTORES/AS MÁIS RELEVANTES

Octavio Paz (1914-1998):

Poeta, ensaísta e gañador do Premio Nobel, con obras que exploran a identidade mexicana. Fragmento de "Piedra de sol":

**"un sauce de cristal, un chopo de agua,
un alto surtidor que el viento arquea."**

Juan Ruiz de Alarcón (1581-1639)

Foi un escritor de Nova España do Século de Ouro que promoveu diferentes variantes da dramaturxia. Entre as súas obras destaca A verdade mexicana, unha comedia que constitúe unha das obras clave do teatro barroco latinoamericano e que é equiparable ás mellores pezas de Lope de Vega ou Tirso de Molina.

**"En obrar mal o bien está el ser
mala o buena, no en ser hija de
rey o de noble"**

Carlos Fuentes (1928-2012):

Foi un escritor mexicano. Xunto a Gabriel García Márquez, Mario Vargas Llosa e Julio Cortázar, é un dos expoñentes centrais do boom latinoamericano. Entre as súas novelas destacan La región más transparente

**"Viajero: has llegado a la región más
transparente del aire"**

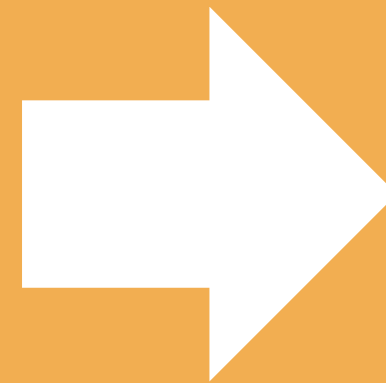
AUTORES/AS MÁIS RELEVANTES

José Joaquín Fernández de Lizardi
(1776-1827):

Tamén coñecido como El Pensador Mexicano, foi un escritor do México colonial, autor da novela El Periquillo Sarniento. A maior parte da súa obra estivo no campo da escritura xornalística. É lembrado como o primeiro novelista de América Latina, despois de escribir El Periquillo Sarniento en 1816.

FRAGMENTO MÁIS IMPORTANTE DE
EL PERIQUILLO SARNIENTO:

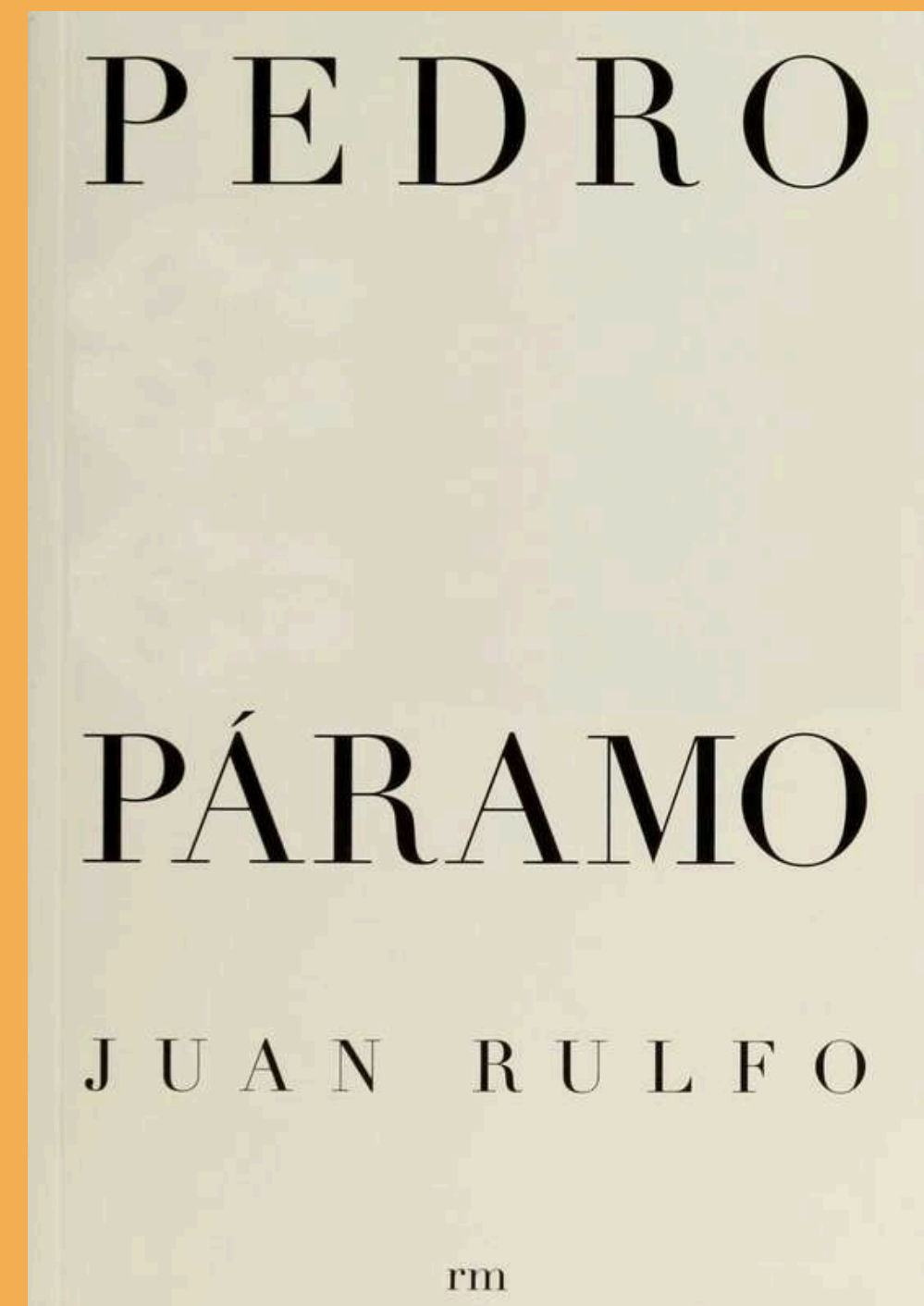
“Yo no escribo para divertir a los lectores con fábulas entretenidas, sino para corregir las costumbres presentando al público el retrato de los vicios, para que al verlos en mi Periquillo se enmienden los que los tengan, o por lo menos se rían de los que los tengan.”

LIBRO MÁIS POPULAR

“*Pedro Páramo*, escrito por Juan Rulfo, un autor que xa comentamos antes considerase o libro máis popular de México, o libro narra a viaxe de Juan Preciado a Comala para buscar ao seu pai. Alí atopa un pobo habitado por voces de mortos, que lle revelan a vida cruel do cacique Pedro Páramo e a ruína que provocou na comarca.

Foi publicada no ano 1967 e foi a primeira novela feita por Juan Rulfo.

MOMENTOS HISTÓRICOS

- Época prehispánica: Literatura oral e códices das culturas maia, azteca e outras.
- Século XVII (Barroco): Literatura colonial con influencia europea; destaca Sor Juana Inés de la Cruz.
- Século XX: Influencia da Revolución Mexicana (1910-1920) nos temas literarios.
- Literatura contemporánea: Desde mediados do século XX, unha mestura de vangarda, realismo máximo e compromiso social.

MOMENTOS HISTÓRICOS MÁS IMPORTANTES

A literatura mexicana tivo varios momentos de gran importancia na historia, pero hai 3 que se destancan polo seu impacto cultural, artístico e político.

Época colonial (siglos XVI–XVIII)

Orixe: Xorde despois da conquista, mesturando o indíxena e o español.

Figura clave: “Sor Juana Inés de la Cruz”, gran representante do Barroco.

Importancia: Nace a identidade cultural mexicana e consolídase a literatura de Nova España.

Siglo XIX: Independencia e nación

Contexto: a literatura axuda a construír a identidade do novo país.

Autores destacados: José Joaquín Fernández de Lizardi (El Periquillo Sarniento) e Ignacio Manuel Altamirano.

Importancia: Exáltase o patriotismo e reflíctense os ideais de liberdade e nación.

Siglo XX: Revolución e auxe internacional

Contexto: Despois da Revolución Mexicana, a literatura faise máis social e simbólica.

Autores clave: Mariano Azuela, Juan Rulfo, Octavio Paz, Carlos Fuentes, Rosario Castellanos.

Importancia: A literatura mexicana acada fama mundial e consolídase a súa identidade moderna.

SITUACIÓN ACTUAL

Actualmente, a literatura mexicana segue sendo moi rica e diversa, con novos autores e autoras que abordan temas actuais como a migración, a violencia, a identidade, a memoria histórica e as desigualdades sociais. Hai un interese crecente en visibilizar voces femininas e indígenas. O uso das novas tecnoloxías tamén transforma a creación e difusión literaria.

POR QUE SE ESQUECE AO FORMULAR OS CANONS?

Os canons literarios adoitan estar cheos de autores homes e escritores clásicos, e ás veces deixan de lado ás autoras, ás literaturas indígenas e ás tradicións populares.

Na literatura mexicana pasa algo parecido: moitas veces non se escoitan as voces das mulleres, dos pobos orixinais e das minorías, e quedan fóra das listas oficiais.

Tamén inflúen moito as editoriais, a escola e os intereses políticos para decidir que obras e autores se consideran “clásicos”.

CONCLUSION

A literatura mexicana é moi interesante e variada, xa que a través dos seus contos, novelas e poemas fixo combinar tradicións indíxenas, influencias europeas e voces contemporáneas que reflexionan sobre cuestións sociais, culturais e políticas. Grazas aos seus autores e autoras, esta literatura segue a crecer e a achegarnos novas maneiras de ver o mundo. Por iso, podemos dicir que a literatura mexicana é unha parte importante da cultura e merece ser coñecida e valorada.

Literatura Mexicana - Escritores Mexicanos | don Quijote
La Literatura Mexicana. La literatura de México es internacionalmente reconocida, con grandes autores como Carlos Fuentes, Juan Rulfo y Octavio Paz
donquijote.org

Juana Inés de la Cruz

Juana Inés de Asbaje y Ramírez de Santillana, mais conhecida como sor Juana Inés de la Cruz, nada em San Miguel Nepantla o 12 de novembro...

[Wikipedia](#)

